

İstanbul, 14.11.2023

DUYURU 595

Konu: Gecikme zammı ve tecil faizlerinde artış, taşıt tanıma birimi taktırma zorunluluğu, inşaat demiri izleme sistemine geçiş zorunluluğu ve TCMB sistemik risk veri takip sistemine döviz pozisyonu raporlaması yapması gereken firmaların kapsamında genişleme hk.

1. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Kapsamında Uygulanan Gecikme Zam ve Faizlerinde Artış

14.11.2023 tarihli ve 32369 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7782 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre 21.07.2022 tarihinden itibaren **aylık** %2,5 oranında uygulanan **gecikme zammı oranı** 14.11.2023 tarihinden itibaren her ay için ayrı ayrı uygulanmak üzere %3,5 olarak yeniden belirlenmiştir.

14.11.2023 tarihli ve 32369 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Seri:C Sıra No:7 Tahsilat Genel Tebliği ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil edilen amme alacaklarına uygulanan **yıllık tecil faizi oranı** %24'ten %36'ya çıkarılmış ve tecil faizi oranının uygulamasına ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren yapılacak müracaatlara dayanılarak tecil edilen amme alacaklarına yıllık %36 oranında tecil faizi uygulanacaktır.

Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce yapılan müracaatlara dayanılarak tecil edilecek olan amme alacakları ile bu Tebliğin yayımı tarihinden önce tecil edilmiş ve tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olan amme alacaklarına tecil şartlarına uygun olarak ödendikleri sürece müracaat tarihlerinden itibaren eski tecil faizi oranının uygulanması gerekmektedir.

Tecil faizi, Seri:A Sıra No:1 Tahsilat Genel Tebliğinde yer alan esaslar doğrultusunda hesaplanacaktır.

2. Şirket Araçlarına Taşıt Tanıma Birimi Taktırma (TTB) Zorunluluğu Getirildi

05.10.2023 tarih ve 32330 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği (Sıra No: 1) uyarınca kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dâhil olan ve işte kullanılan taşıtlara **31/12/2024 tarihine kadar** TTB takılması zorunluluğu getirilmiş olup, zorunluluğa ilişkin usul ve esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a) Söz konusu taşıtların yakıt depo girişi üzerine Darphane tarafından üretilen TTB'ler taktırılacaktır.

b) Darphane'den temin edilen TTB'lerin montaj işlemleri sadece Darphane tarafından yetkilendirilen firmalar tarafından yapılacaktır. TTB'lerin montaj işlemlerine ait süreçler Darphane tarafından belirlenecektir.

c) Taşıtların sahiplik ve/veya plaka bilgisinin değişmesi durumunda TTB'ler yetkili firmalar tarafından değiştirilecektir.

ç) TTB'lerin yetkili firmalar aracılığıyla tanımlanması ve taşıtların yakıt depo girişlerine söküldüğünde çalışmayacak şekilde montajının yapılması gerekmektedir. Montaj işlemi sırasında Darphane tarafından belirlenen yöntemler kullanılarak taşıtın ruhsatnamesinde yer alan bilgiler ile diğer bilgilerden Başkanlıkça belirlenenler TTB'lere tanımlanacak ve bu bilgilerin UTTS¹'ye elektronik olarak bildirilmesi ile aktivasyon işlemleri tamamlanmış olacaktır.

d) Sahiplik ve/veya plaka bilgisinin değişmesi ile zarar görme, bozulma gibi nedenlerle çalışmaması durumu hariç olmak üzere, TTB'ler taşıttan sökülmecektir. Söz konusu durumların oluşması halinde TTB'ler sadece yetkili firmalar tarafından taşıt üzerinden sökülecek ve yerine yeni tanımlanan TTB'ler takılacaktır. Yetkili firmalar tarafından sökülen TTB'ler tutanak ile tamir, değişim veya imha işlemine tabi tutulmak üzere alıkonacak ve yapılan işlemler tutanağa bağlandıktan sonra yetkili firmalar tarafından muhafaza edilerek UTTS'ye elektronik olarak bildirilecektir.

e) Aktivasyonu yapılmayan TTB'lerin çalınması veya yangın, su basması gibi çeşitli nedenlerle zayi olması veya kullanılamaz hale gelmesi durumunda, bu durumu gösteren belgelerle birlikte gerekli bilgiler yetkili firmalar tarafından muhafaza edilerek UTTS'ye elektronik olarak bildirilecektir.

3. İnşaat Demiri İzleme Sistemine (İDİS) Geçiş Zorunluluğu

16.03.2023 Tarih ve 32134 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İnşaat Demiri İzleme Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile öncelikli olarak inşaatta kullanılacak demirlerin üretim veya ithalatından 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunda yer alan yapı müteahhidi dâhil teslimine kadar tüm aşamaları ile laboratuvar test süreçleri de dâhil olmak üzere takip edilmesine yönelik usul ve esasların belirlenmiştir.

Bu kapsamda İnşaat sektöründe faaliyet gösteren mükellefler tarafından kullanılmak üzere inşaat demirinin üretimi veya ithalatından inşaatta kullanım ve laboratuvar deneyleri dâhil geçen tüm aşamalarda takip edilmesine imkân verecek bir sistemin (İDİS) kurulması uygun bulunmuştur. Söz konusu sistem Darphane tarafından kurulacaktır.

a) İnşaat demiri üreten veya ithal eden mükellefler tarafından inşaat demirine güvenli etiket ve/veya güvenli işaret uygulanması, üretim faaliyetleriyle ilgili temel verilerin izlenmesi ve merkezi sisteme veri aktarılması,

b) Veri girişi/paylaşımı yapılabilen yazılım ve/veya el terminal benzeri cihazlar ve/veya mobil uygulamalar aracılığıyla üretici, ihracatçı, ithalatçı, toptancı, bayi, tüccar, inşaatta kullanım ve laboratuvar deneyleri dâhil teslim işlemlerinin izlenmesi ve takip edilmesi,

c) Darphane tarafından bu işlemlere ilişkin verilerin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı ve Gelir İdaresi Başkanlığına aktarılması, zorunluluğu getirilmiştir.

Yurt içinde inşaat demiri üretimi yapan firmalar için üretim tesislerinde ve inşaat demiri ithal eden firmalar için Darphane tarafından belirlenen yerlerde İDİS bileşenleri kurulacaktır.

İDİS kapsamında, Darphane tarafından belirlenmiş özellikleri içeren güvenli etiketler ve/veya güvenli işaretler kullanılacaktır.

¹ UTTS: TTB ve TTO ile YN Pompa ÖKC'ler arasındaki iletişimi ve bu cihazların birlikte çalışmasını sağlayan, sistem kapsamındaki bilgilerin kaydedilmesine, saklanmasına ve paylaşılmasına imkân veren Ulusal Taşıt Tanıma Sistemini ifade eder.

Üretici ve ithalatçı firma dışında inşaat demiri satan veya satın alanlar kendilerine verilecek kullanıcı adı ve şifre ile sisteme teslim, alış ve satış belgelerine ilişkin bilgilerin girişini yapacaktır.

Sistem paydaşları, Darphanenin www.darphane.gov.tr internet adresinde yayımlanacak kılavuzlarda belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Darphane tarafından kurulacak donanım ve yazılım ara yüzleri ile kılavuzda belirlenen ilgili verileri Darphane ile paylaşacaklardır.

Söz konusu yazılım ara yüzleri inşaat demirinin üretim ve ithalatından (her bir ara teslim aşaması dâhil) yapı müteahhidince işin bitirilmesine kadar tüm süreçte veri sürekliliğini sağlayacak şekilde hazırlanacaktır.

Mevcut inşaat demiri üreten veya ithal edenler ile ihracatçı, toptancı, bayi, tüccar ve yapı müteahhitlerinin 1/1/2024 tarihinden önce İDİS'e geçmeleri zorunludur.

Bu Tebliğin yayımlandığı tarih itibarıyla stoklarında güvenli etiket ve/veya güvenli işareti olmayan inşaat demiri bulunduranlardan, üretici ve ithalatçılar 1/1/2024 tarihinden itibaren, diğerleri ise 31/1/2024 tarihinden sonra bu stoklarını satışa konu edemez.

4. Özet Döviz Pozisyon Raporlamasının Kaldırılması ve Sistemik Risk Veri Takip Sistemi Kapsam Değişikliği Hakkında TCMB Basın Duyurusu

TCMB'nin "Özet Döviz Pozisyon Raporlamasının Kaldırılması ve Sistemik Risk Veri Takip Sistemi Kapsam Değişikliği Hakkında Basın Duyurusu"nda aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır.

"8 Kasım 2023 tarih ve 32363 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 28 Kasım 2017 ve 7061 sayılı Kanunla yeniden düzenlenen 44 üncü maddesi kapsamında; firmaların, döviz varlık ve yükümlülüklerine ilişkin olarak Merkez Bankasına yapmakla yükümlü olduğu döviz pozisyon raporlamasında sadeleştirme ve kapsam değişikliğine gidilmiştir.

Düzenleme kapsamında; 2023 yılı Mart ayında başlatılan, 10 milyon Türk lirası ve üzeri toplam nakdi ve gayrinakdi kredi bakiyesi bulunan firmalardan alınan Özet Döviz Pozisyon Raporlaması uygulamasına son verilmiştir.

Bununla birlikte, 2018 yılından itibaren uygulanmakta olan Sistemik Risk Veri Takip Sistemi kapsamındaki döviz pozisyon raporlamasının firma kapsamı, firmaların ülke ekonomisi içerisindeki temsil düzeyini artırmak amacıyla yeniden düzenlenmiştir. Buna göre, raporlama kapsamına girecek firmaların tespitinde öngörülen 15 milyon ABD doları ve üzeri yabancı para kredi yükümlülüğü bulunma şartı, toplam nakdi kredi bakiyesi ilgili aylık hesap döneminin son iş günü itibarıyla 100 milyon Türk lirası ve üzerinde olma veya geçmiş bir yıllık hesap dönemindeki net satış hasılatı veya aktif büyüklüğü 500 milyon Türk lirası ve üzerinde olma şeklinde değiştirilmiştir.

Kapsam değişikliği ile birlikte, mevcut detaylı raporlama formatının sadeleştirilerek firmalara raporlama işlemlerinde kolaylık sağlanması planlanmaktadır."

Basın Duyurusunda bahsedilen Yönetmelik değişikliği uyarınca **01.01.2024 tarihinden itibaren** yurt içinden ve yurt dışından sağlanan toplam nakdi kredi bakiyesi ilgili aylık hesap döneminin son iş günü itibarıyla 100 milyon TL ve üzerinde olan firmalar ile geçmiş bir yıllık hesap dönemindeki net satış hasılatı veya aktif büyüklüğü 500 milyon TL ve üzerinde olan firmalar, veri formu ile talep edilen bilgileri, açıklama formuna uygun olarak Bankaya müteakip aydan itibaren bildirmekle yükümlüdür. Yabancı para cinsinden kredi tutarlarının TL karşılığı ilgili dönemin son iş gününe ilişkin Resmî Gazete'de yayımlanan döviz alış kuru kullanılarak belirlenir.

Bildirimle yükümlü olup olunmadığının belirlenmesinde, firmanın toplam nakdi kredi bakiyesi hesaplanırken varsa son hesap dönemine ilişkin TMS'lere göre hazırlanan finansal durum tablosu, TMS'lere göre hazırlanmış finansal durum tablosunun bulunmaması durumunda ise vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan bilanço; net satış hasılatı ve aktif büyüklüğü hesaplanırken vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan yıllık kurumlar vergisi beyannamesi dikkate alınır.

Bildirimle yükümlü olan firmanın, toplam nakdi kredi bakiyesi, net satış hasılatı veya aktif büyüklüğünün Bankaca tanımlanan sınırların altında kalması durumunda, müteakip yıllık hesap döneminden itibaren bildirim yükümlülüğü sona erer.”

Firmanın bildirim yükümlülüğü bulunup bulunmadığına ilişkin takip sorumluluğu firma yönetimine aittir. Bununla birlikte, firmaya bildirim yükümlülüğüne ilişkin Bankanın belirleyeceği usul ve esaslara göre bilgilendirme, firmanın en yüksek nakdi kredi bakiyesinin olduğu kredi veya finansman sağlayan kuruluş tarafından ayrıca yapılır.

Durum bilgilerinize sunulur.

Saygı ile,
ERİŞ BAĞIMSIZ DENETİM
VE YMM A.Ş.